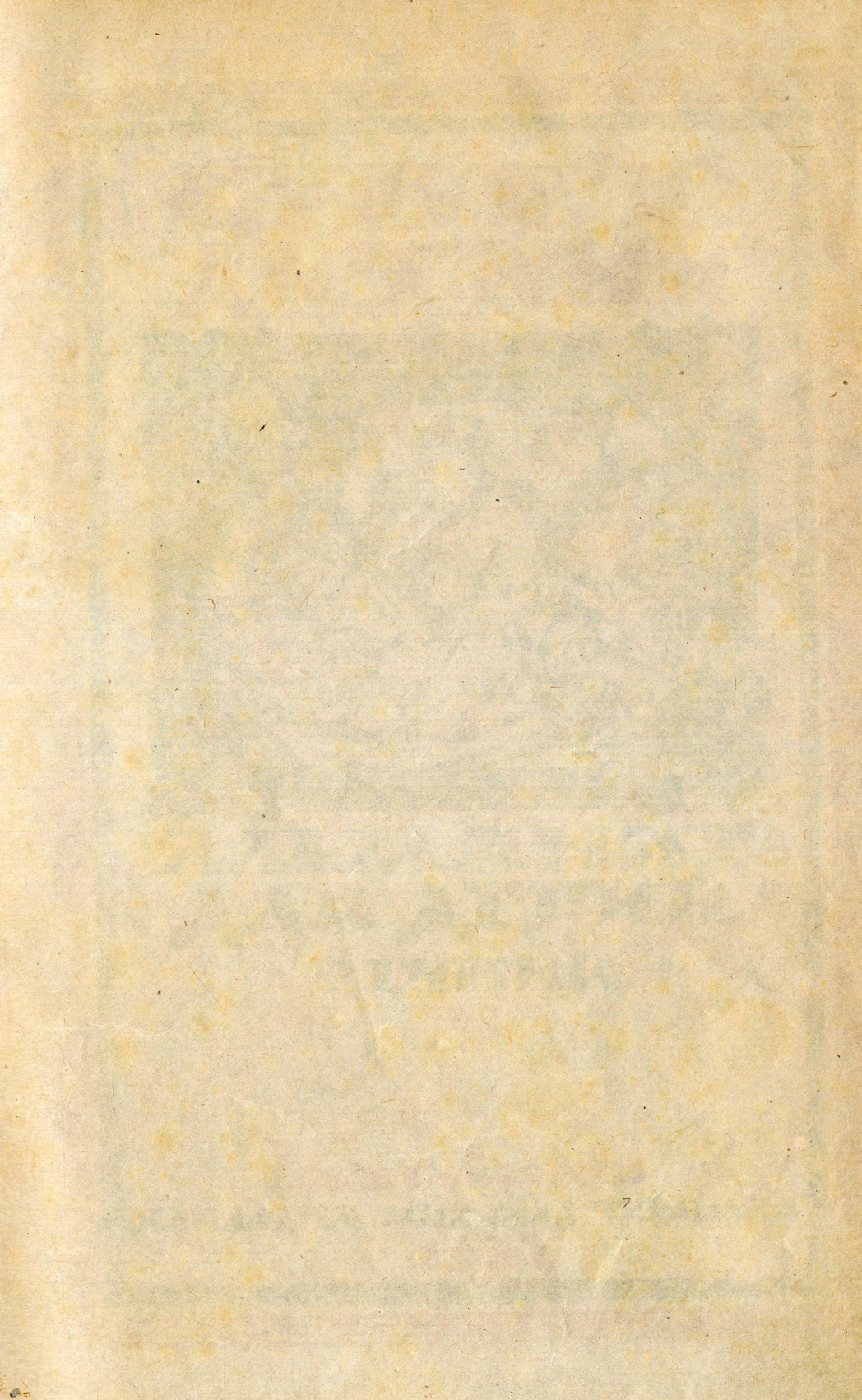

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА.

III

П-12526

1924-1-24

III

17-12-526

1924-1-24

СВІТ ДИТИНИ

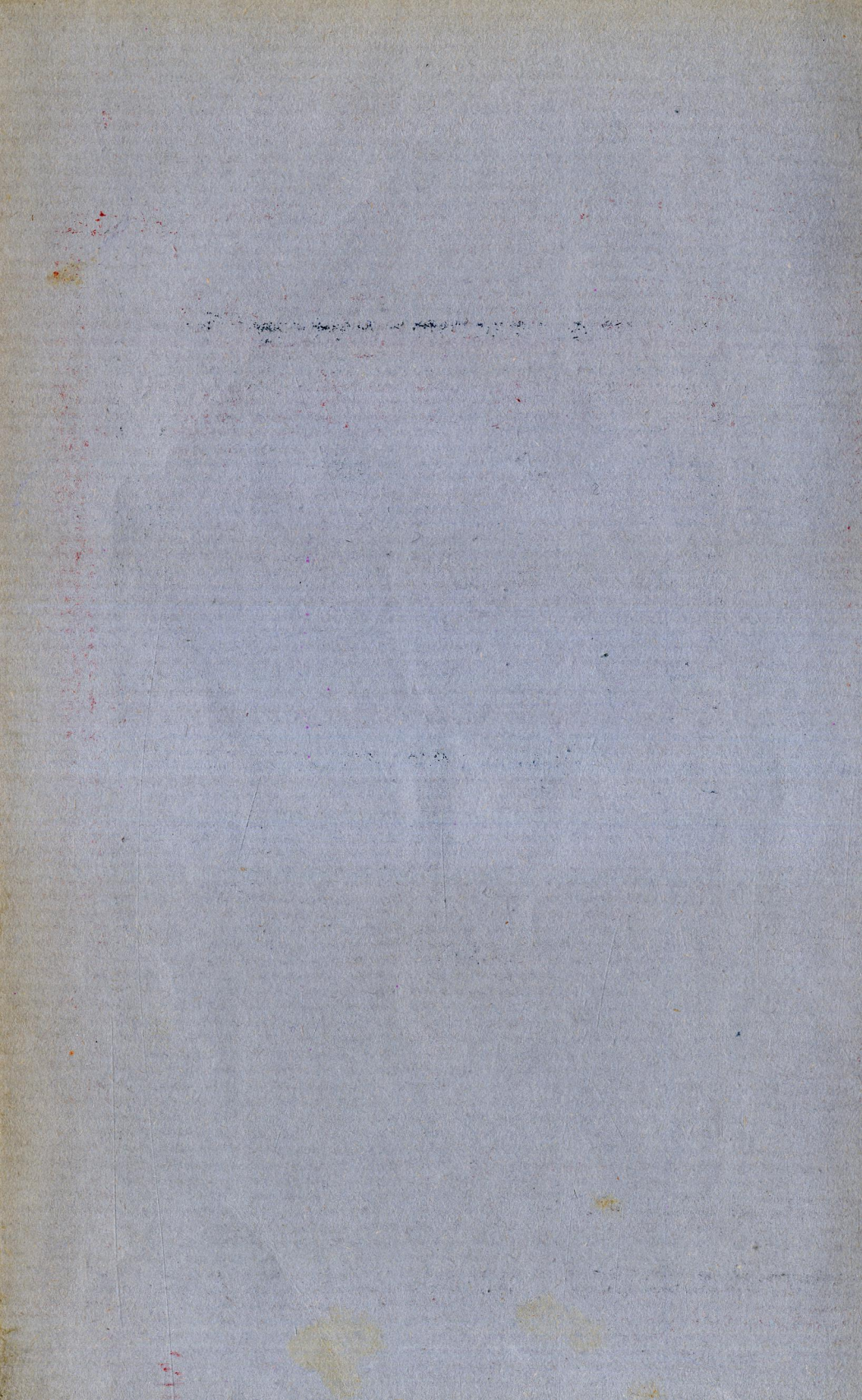

АЛЬМАНАХ ДЛЯ ДІТИЙ РІЧНИК

V

Роз. 110 - 4/11/50

ЛВІВ-КІЇВ
НАКЛАДНА МИХАЙЛА ТАРАНЬКА
1924

08

СВІТ ДИТИНИ

АЛЬМАНАХ ДЛЯ ДІТИЙ

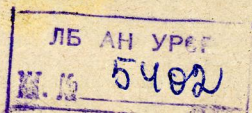
РІЧНИК V.

27610

Львів
Накладня Михайла Таранька
1924.

Зміст V річника.

1. Вірші.

Бабій Ол.:

Військо 187.

Блажкевич Іванна:

Весною 89.

В чужій школі 129.

Вчена Зося 144.

Богдакові забавки 160.

Молоденька господиня 83.

Над ручаєм 118.

Ранком 164.

У 110-літні уродини Кобзаря 39.

Шпакове гніздочко 111.

Королики 183.

Вільшина Остап:

Колискова пісня 32.

Вільшенко Ярослав:

Вже осінь 161.

Загостить до нас Тарас 33.

Зазуленька 73.

Мила забава 165.

На Оливній горі 58

Покарані ласуни 138.

У Свят Вечір 1.

Гая (Цегельська Олена):

Зі сходу вітер віє 6.

Не забуду 41.

Страшний опуд 120.

Кожішек Йосиф:

Колач 167.

Дорощук С. М.:

Сяй, сонечко 56.

Завадович Роман:

Брисько і Пеліканиха 167.

В тиху ніч 27.

Два Воскресення 57.

Дзвонять потоки 81

Зима 18.

Кріликарня 165.

Крілик 114 115.

Клопіт з лялею 122

Котики 191.

Князь Рурик 42 43.

Лялечка 54.

Моя дитино 50 5.

На гойданці 106.

На санках 9.

На цвинтарі 162.

Над колискою 31.

Наш приятель 66 - 67.

Немила стріча 142.

Не стидайся працювати 75.

Остуджений запал 63.

Прокинувся синочок мій 90.

Професор і учениця 130—131.

Пси в школі 146

Сирота 171.

Сніговий дід 14.

У срібній чаші 185.

Ягідки 98 99.

Заклинський Богдан:

Дітям на сон 95.

Сніжок 182

Співанки (із збірки) 184.

о. Костельник Гавриїл:

Воробчик 91.

Кумка Михайло:

Кара Божа 86.

Кравченко Уляна:

Літом 113.

У Петрівку 105.

Капельгородський Пилип:

Осінь 145

Леліт М.:

Котик 19.

Лепкий Богдан:

Вянуть цвіти 153

Сніжок 169.

Лазушта Святослав:

Що може статися 154—155.

Магир Микита:

Хлопчик і горобчик 12.

Михалюньо Ганна:

Весна 49.

Ластівкам 97.

Нуся (Мрійченко):

Перед Тарасовим святом 25.

Поклик до згоди й любови 38.

Пільні цвіти 121.

Олесь О.:

Любов до рідного краю 65.

Пеленський Е. Ю.:
Зима наступає 177.
Хронович Володимир:
Дитино кохана 142.
Жити в тім світі 17.
Зітхання 137,
Тарасове свято 35.
Шевченко Тарас:
Учітєся, брати мої 40.
Шкрумеляк Юра (Ігорків):
Наука 70.
Щирі други 156.
Ріжні вершики без подання авторів:
Буде дощ 111.
Кізка і цапок 166.
Малі річі 127.
На сіножати 152.
Туга за весною 8.
Хто ти 6.

2. Байки і казки.

Арабські байки і притчі 168.
Байки Езопа:
Брехливий пастух 128.
Два цапи 24.
Дві кози 24.
Жаба, шур і яструб 151.
За товаришку 24.
Лакомі мухи 128.
Ланя й її оленя 152.
Лис і цап 119.
Лис і збанок 24.
Міська і сільська миш 96.
Осел і коза 119.
Обманутий вовк 128.
Розумна ворона 24.
Рубач і лис 75.
Хвалько 152.
Іжак і хомяк 152.
Вільшенко Ярослав:
Казка про Царенка Котика 172 - 176,
178—181.
Червона шапочка 60 - 62.
Шапка - невидимка 79, 95, 103 - 104,
109, 115.
Вуйко Влодко:
Гав на вакаціях 116 - 118, 124 - 125,
131 - 135.
Галя (Цегельська Олена):
Казка про коника 52 - 53.
Ерцль Теодор:
Лев 160.
Дмитренко Тарас:
Недокінчена казка 184.
Завадович Роман:
Розсіяний голяр 182 - 185, 191 - 192.
Хитрий Турок 107—108.
Як то ловлять льва 140 - 141.
Казки братів Ірмів:
Принц-жаба 158 - 159.

Калинець Сильвестер:
Відважний кравець 72,
о. Костельник Гавриїл:
Байка про зайчика, що робив мамі
на перекір 108 - 109.
Лакуста Святослав:
Одарчина казка 155.
Лотоцький Антін:
Чоколядія 186 - 190.
Макушинський Корнель:
Як то кравець Ниточка зробився
царем 20 - 22, 29—31, 43 - 47.
Млодніцка Ванда:
Побрехенко 68—69, 76—77, 84—86.
**Народні байки (зі збірки Володимира
Гнатюка):**

Вовк під вікном 56.
Війна грибів 147.
Гарбуз і його родина 155.
Журавель і чапля 55 - 56.
Заслуженина 166.
Комар і овад 91.
Пес і кіт 104.
Соловій і його кум 83.
Смерть горобця 171.
Софронів Василь:
Казка про сонце та місяць 163—164.
о. Штокал Павло:
Байка про вовка, що хотів поїсти
козенята 59.
**Ріжні казки й байки без подання
авторів.**

Боягуз 99—100.
Як лисиця ловила ворони 48.

3. Оповідання.

Блемму Еміль:
Добродушний Морозенко 15 - 16.
Галя (Цегельська Олена):
Котятча рада 13, 27 - 28.
Гебель І. П.:
Дивна рецепта 157.
Збежховські Генрик:
Данга 92—94, 100 - 102, 110 - 111.
Завадович Роман:
Киця Драпця 123 - 124, 135—136,
139 - 140.
При яслах 2—4.
Святий Іван 10 - 12.
Заклинський Богдан:
Юрків лист 51.
Кокольський Микола:
Глакуча береза 67.
Кожішек Йосиф:
Заяче свято 87.
Кумка Михайло:
За одну минутку 141.

Лотоцький Михайло:

Малі великі люди 148—150.
Уступчиві ластівочки 64.

Підгір'янка Марійка:

Все для народа 5—6.
Княжі дочки й сини 71—72.

Сташинський Федір:

У шістьдесяті треті роковини смерті
Т. Шевченка 36—38.

Ріжні оповідання без поданих авторів.

Гусак і Когут 156—157.

Дух у коморі 78—79.

Нагодуй голодних 23.

Недібрана пара 59.

Синичка 125.

Учений кінь 64.

Як лялька навчила розуму незгідливих дітей 126—127.

4. Дитячі забави

Боротьба гусаків 7, 80.

Господар і робітники 32.

Кидання хусточки 7.

Невидючий маляр 143.

Остання пара 80.

Пек 7.

Перегони з мішочками 143.

Ріка 7.

Удар по руках 8.

Червоний лев 80.

5. Пісні й ноти.

Магир Микита:

Пісня школяриків 62.

6. Всячина.

Добрі ради для шкільної дівчороти 38.

Діточі помічення 112.

З вакаційних балачок 104.

Нарисуйте собі таке 144.

Заголовна вінета «Світа Дитини» є твором
Осипа Куриласа.

Обгортка є твором графіка Роберта Лісовського.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

У Свят Вечір...

На шати сніжисті
Красуні Землі
Імлисті серпанки
Шле вечір свої.

А дід Морозенко
Іде під хатки
Діткам на віконцях
Малює квітки.

»Свят Вечір, Свят Вечір!«
Зве зірка з небес,
Зве очі діточі
В країну чудес.

Й зірки - оченятка
Діточі горі
Подякою шлються
Сестриці зорі:

Даруся, Маруся,
Богданко, Гнатко,
Лесь, Галя. Олюся,
Василь тай Сенько.

Сміється ялинка
І діток манить
Чічками, свічками,
Коляда дзвенить.

Всім розкіш не земська
Зоріє із віч:
»Свят Вечір, Свят Вечір
І чарів йде ніч!«

Я. Вільшенко.

При яслах.

Над місточком Вифлеємом царювала темна, але погідна ніч. Ніхто з мешканців і в голову собі не клав, що там за містом прийшов на світ Ісус, Спаситель світа. Довкола Вифлеєму на лугах пасли вівчарі свої отари. Змучені працею поклялися вони коло теплої ватри і поснули. О півночі, коли на землю зступив Бог-Дитя, небо засіяло незвичайним блеском. Вівчарі прокинулися... »Горить!« — крикнув один із них і всі схопилися з леговищ.

Одні плакали з безрадности, інші хотіли втікати, а всі дрожали зі страху.

»Не бійтеся« — сказав один зі старших вівчарів — »Господь опікується нами і нічого злого нам не може статися; помолімся лише до Нього, а він дасть нам розраду.«

Впали на вколішки і почали кликати:» Змилуйся, змилосердися над нами!« Моляться горячо, щиро — і о диво! з ясніючого неба сходить зоряний ангел: »Не бійтеся! — говорить — той блеск — се світло зірки, що засіяла над вертепом, де уродився Господь ваш, Ісус Христос. Поспішайте до Нього, вівчарики, віддайте йому свої серця, втіште Його своїми пісеньками, а Він наділить вас щастем і втіхою«.

Сказав — і мов його не було, а здивовані вівчарики довго дивилися в той бік, куди відійшов, і нараз з їх грудий залунала горяча, щира, як їх серденька, пісенька:

До Ісуса поспішаймо,
Всі поклін Йому віддаймо,
Привитаймо, як умієм,
І Ісуса і Марію!

А відгомін розносив по всі околиці:

До Ісуса поспішаймо...

В кінці прибігли до святого вертепу, а глянувши на пречудове Дитятко, впали на коліна, зложили свої дарунки і закликали весело:

Витай, Ісусе, в яслах сповитий,
Хоч і убогий, славою вкритий.
Зішли нам ласку, Твоїй дівторі,
Просимо, Боже, Тебе в покорі.

А Ісусик простягав свої рученята і благословив вівчариків.

* * *

Незабаром прийшли до Вифлеєму три владики мудрі і багаті: Каспер, Мельхіор і Валтазар. І вони за світлом зірки поспішили до божественного Дитяти, бо й вони хотіли зложити Йому поклін і дари.

Дивувався народ, що багаті владики в золотих ризах і вінцях на головах хочуть бачити убогу дитину в вертепі. А владики сказали: »Хоч убога ся дитина в яслах — проте багатша і щасливіша від нас; ми маємо лише золото і самоцвіти, а вона має всі серця добрих людей«. Прийшли до вертепу і зложили миро, кадило й золото.

І ось у слід за вівчарами і владиками підходять усі інші до ясел і несуть дари.

Підійдіть до ясел і ви, українські діточки, і дайте Ісусикови свої добрі щирі серденька. — Втішайтесь з вівчариками, що мо-

жете приблизитися до Дитятка і співайте Йому весело. З владиками дайте Йому миро, кадило і золото.

Миро — се ваша любов до Бога і людей. Кадило — ваша пошана для Нього. Золото — се скарби ваших сердець: добрі діла, добрі наміри, добрі думки — все те зложіть при яслах і просіть благословення для себе і тих, яких любите!

Підійдіть до ясел і глядіть, хто іде з вами. — Побачите ваших предків, що проливали кров в обороні Вітчизни, побачите українських святих, князів і бояр. Побачите громаду нужденних, помарнілих дітей. Чи бачите, як клякають перед святим Дитятком? На личках у них сльози, на руках сліди ударів, в очах щире прохання, на устах горяча молитва.

Глядіть і слухайте, що вони шепочуть:

Ісусе маленький Спасителю світа,
Владарю на землі і небі,
Ми сироти бідні, бездомні, голодні,
Ідемо до Тебе в потребу.

Ах, люди без серця нам Маму забили,
І землю святу нам забрали,
Тепер і Тебе вже відняли нам хочуть,
Щоб ми янічарами стали.

І за «Отче-наш» той, що мати навчала,
За звуки батьківської мови
Карають нас важко, сажають в темницях,
Вкладають на руки окови!

Та поки Ти в серцях діточих гостюєш
І ласка Твоя всіх нас гріє,
Так довго ніяка ворожа насила
Лихого нічого не вдіє.

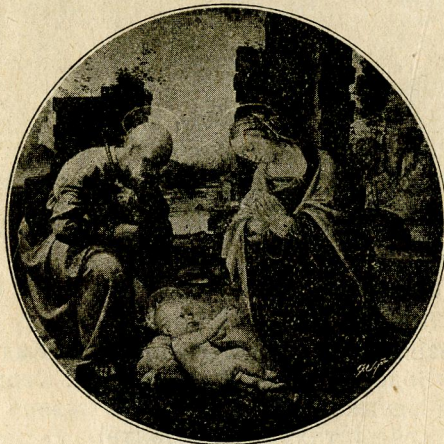
Підійдіть ви до них, станьте на вколшках і помоліться разом із ними. Ви-ж діти одної спільної Матери-України, що нині паде чолом перед вертепом маленького Спаса і приносить йому в дарі свій найбільший скарб — скарб сердець своєї надії, своїх сподівань, своїх діток. Просіть Його, щоби дав вам те, за що клали свої буйні голови ваші діди, батьки і брати!

Нехай кожде ваше серце буде як ясла!

Матінко Божа, вложи в них свою Дитину і дай їм те щастє!

Після чужого мотиву перелицював

Р. З.

М. Підгірянка.

Все для народа.

Ледви що Василько скінчив народну школу, як настала світова війна. Батька його взяли на війну, тож мусів працювати в господарстві, помагати своїй матері. Тяжко се було на його молоді сили. Та він не лінувався, а робив усе, що міг. Доглядав широко худоби, бо дуже любив. А вже найбільше любив Василько коні! Коний у них не було, то бігав часто до свого товариша Юрка, щоби потішитися трохи його кіньми. Купав їх, чесав, давав їсти. Він усе думав про те, що як виросте, купить собі гарні, великі коні, або хоч одного коня.

Підчас війни стояли раз у селі вояки. Довго перебували тут, майже два тижні. В їх хаті стояли на квартирі вояки-уляни, а в стайні були їх коні. Межи кіньми була одна кобила жеребна.

Саме на кілька днів перед тим, як вояки мали вийти з села, вродила кобила маленьке лоша. Воно було ще слабосиле тай вояки не взяли його з собою, а дарували Василькови. Як же радувався Василько тим дарунком! Доглядав лошатко, кормив молоком, чесав, пестив як дитину. Тай красний був лошачок: чорний як ворон, з білою зізвздою на чолі. А лошак так любив Василька, що ходив у слід за ним, як песик.

Три роки доглядав Василько свого лошака. І виріс він на великого, прегарного коня. В цілім повіті не було красшого, більшого, сильнішого і розумнішого коня. Вже давали Василькови за нього великі гроші, стільки, що купив би за них кілька красних коний. Але Василько не віддав би його навіть за цілий панський двір, за ніякі скарби...

Тимчасом скінчилася війна. Австрія розпалася, а у східній Галичині, од Сяну аж по Збруч, проголосив народ свою Укр. Р. Радість велика настала в галицькій Землі. Та не довго вона тревала. На молоду Укр. Державу пішли війною. Стягнули все військо і післали під Львів. Треба було обороняти молоду державу перед ворогами. Всі, хто тільки мав силу, брав зброю і йшов до окопів, обороняти рідний край.

Богато молодих хлопців, хоч їм ще не прийшов час служити у війську, ішли як охотники. Хто не міг піти до війська, давав для армії все, що мав і що там було потрібне. Кождий хотів чим будь причинитися до визволення рідного краю. Ніхто не хотів остати позад інших, бо всі люблять свій рідний край більше, як усі скарби на світі, більше, як себе самих.

І Василько рад би йти за охотника боронити рідний край. Радо віддав би й життя за нього. Та громада казала йому лишитися коло газдівства. Батько повернув із війни безногим калікою, а мати лежала хора на глуханю (тиф). Вся робота і догляд стареньких родителів припав Василькови.

Василькови здавалося, що йому великий і непростений гріх від Бога за те, що він не стоїть в окопах з крісом у руках побіч своїх

товаришів, що не обороняє своєї рідної України. Щоби облегли свою совість, давав він для війська все, що мав: одержу, хліб, гроші. Але все те здавалося йому за мало; все його совість була несупокійна. Тоді оддав він для рідного краю найбільший свій скарб, свого лютого, дорогого коня.

Хто ти?

Хто ти такий?
Українець з роду
По що живеш?
Для народу.
Який герб твій?
Лев в блакиті.

Любиш нарід?
Над все в світі.
Не покинеш?
Радше згину.
А в що віриш?
В Україну!

Зі сходу вітер віє.

Зі сходу вітер віє, гей зі сходу —
Холодом повіває.
Сухий, морозний, верх сіл летить,
Зів'ялим листем шелестить
Холодом тіло він проймає,
Тугу на душу навіває,
Він декого і налякає
І дехто перед ним тремтить.

Недавно віяли з заходу,
Вітри тепленькі дощеві.
На землю росу навівали
І хибним збіжем колисали;
Народ на сну присипляли;
Меч витрутили борцєви.
Ми призабувшись — в теплий час
— Слухали дощук и спали.

Західний вітер не для нас,
Нехай собі там з Богом віє,
Віяти суджено йому;
Нині він нас вже не вколише,
Знаєм його шелестивий шум. —
Дарма робота! — Вже не вєспіє
Зі східним йти на перегони,
Сей вже морозом лютим ди-
[ше. —

Ти, хлопче, слухай лиш східного
Під шум його грудь наставляй! —
Хоч зимний він та Твій,
Дорогий вітер з України —
Нехай цілує твої щоки! —
Уста йому ти подавай!
То святий вітер! —
Бо знашої він віє Мекки і Медини.

На своїх крилах він несе
І шум Дніпра і запахи слів
І київських дзвонів звуки
І плач сердечний і сміх людей,
Що рідним словом розмовляють,
України дочок, синів.
Слухай тих звуків і ними грудь,
Наповняй, хлопче молодий!

Зі сходу вітер віє! Гей зі сходу —
Ми вітер сей витаєм,
Він наш він рідний! —
На край наш бідний, він радість
[навіває.
Брати ожили! — Загомоніли!
До них ми руки простягаєм.
На сході сонічко встає! —
Ми сонце Волі днесь витаєм. —

Галья.

Забави для шкіл і дитячих садків.

1. Боротьба гусаків.

Діти стають у двох рядах гусаком очима до себе на певну віддає. Між рядами стоїть на землі булавка. Два грачі, що стоять на переді обох рядів (1 і 1) біжать на даний знак до булавки. Той, що перший добіжить, мусить ухопити її і вертати на своє місце, поки противник дожене і ударить його. Як утече не ударений, то бере до неволі противника, що стає з заду в ряді. Як жеж зістав ударений, то противник бере його до неволі і мусить стати на заді його ряду. Один мусить стояти по середині з хоруговцею, або хусточкою і давати знак до бігу. Гра кінчиться, коли грачі одного ряду заберуть усіх грачів із другого ряду.

Хорунжий.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
))))))))))))))
грачі

△

булавка

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
((((((((((((((((
грачі

2. Ріка.

Грачі творять два ряди, звернені лицем до себе, се береги. Досить широкий простір між рядами, — се ріка. Одно з дітей стає на середині між рядами, — се струя. «Струя» приказує комусь перебігати через ріку. Той дає знак до когось із супротивного берега і вони біжать, щоби змінити місця. В часі бігу «струя» пробує ударити котрогось. Ударений стає струєю, а струя стає на його місце. Як ніхто не ударений, то струя полишається дальше струєю.

3. Пек.

Діти творять колесо. В середині стає одно з дітей і пробує ударити когось, що стоїть у колесі, заки той хтось крикне «пек!» Коли хтось зістав ударений скорше, заки крикнув «пек», стає на середину, а те, що ударило, стає на його місце.

4. Кидання хусточки.

Діти творять колесо. Одно з дітей біжить на зовні з хусточкою в руці і кидає її з заду котроїсь дитини. Та дитина, що просто неї упала хусточка, пробує зловити першу, заки та добіжить до її місця. Як перше зловлене, то знов бере хусточку і викликає когось другого.

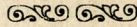
Діти можуть співати якусь пісеньку.

5. Удар по руках.

Діти стоять у колесі, тримаючи руки перед себе, лікті в діл. Дитина, що в середині, б'є по руках дітий, що в колесі. Щоб уникнути удару, діти порушають руками на боки, згинаються сюди й туди, однак рук не вільно стягати в діл. Хто ударений, той міняється з тим, що був у середині. Як багато грачів. то в середині може бути кількоро дітий.

Вінніпер, 25/XI. 1923.

Михайло Кумка.

Де є лис?

Туга за весною.

На Різдво довжезні ночі
Довго можемо спать
І не чути ластівочок —
Вітер буде грать.

Вій, вітрику, полегоньки
Та розбий сей лід,
На горбочок сто овечок
Поженем як слід.

Чеська народна пісня — переспівав К. З.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василян у Жовкві.

Виходить два рази в місяць.

На санках.

Наче два вірли горою
Линуть хижо понад гори,
Так несемось ми з собою
В безконечній простори.
Ще хвилина — впадем в хмару,
Тихим зорям глянем в очі
І ярке проміння чару
Сипнем з неба серед ночі.

Перед нами шлях безкрайї
І за нами без границі,
А у вуха вихор грає
В такт ритмічний метелиці.
Та не спинить нас собою
Ані вихор ні завія;
Ми несемося горою
Легкі мов прозора мрія.

Чутте серця нас з'єднало,
Жар душі додав нам сили,
Лихо десь в степах заспало
Край забутої могили.
Далі, коні, карі коні,
Нам дзвіночки дзвінко дзвонять,
Хай самі вітри в погоні,
Нас у полі не догонять!

Р. Завадович.

Святий Іван.

Отсе станули на рідній землі і впали на коліна, а з сердець їх поплила весела пісня:

»Витай, люба земле!
Витайте, рідні дерева!
Витайте рідні гори і ріки!
Витайте, поля, золочені збіжем!
Витай, левадо, пристроєна цвіттем!
Витайте, цвіти і трави!
Витай, жайворонку, що співаєш веселу пісню!
Витайте, овечки, що щиро нас поздоровляєте!
Витай, золоте сонечко і ви, біляві хмаринки!
Витай, рідний народе!
Витай, вітчино наша!«

Отсе видніють із далека мури Єрусалиму, а серед них святиня Бога. Спішать туди, щоби подякувати Йому за опіку, щоби подякувати Йому за щасливий поворот.

Коли свята Родина вступала на рідну землю — пастирі побачили незвичайне світло на небі.

— Що се може бути? — питав один другого. — Се пригадує нам ту чудову ніч, коли прийшов на світ той Бог маленький.

— Запитаймо того хлопчика, що мешкає в скалі; він усе знає і нам щось про се скаже.

Але і хлопчина той побачив се незвичайне світло і о диво! Він, що нікуди не ходив, узяв своє ягнятко, паличку і відійшов.

А був се дивний хлопчина, мав ледви кілька літ, а чорні його очі споглядали мудро, мов у старого чоловіка. Одитий був у шкіру, а в руці носив хоруговку. Скоро побачив се світло, зрозумів, що се був знак із неба; зрозумів, що то Ісус вертає до краю.

І поспішив привитати Боже Дитя на рідній землі.

Ісус ішов попереду і перший закримітив чужого хлопчину.

— Матінко! гляди — закликав — який милий хлопчик; ні одна дитина в Єгипті не була така приємна.

А хлопя підійшло ближше, зігнуло коліна і закликала:

— Витайте! Витай Маріє і ти, Йосифе! Витай найсолодша Родино! Не йдіть в Єрусалим, там вам буде зле, ідіть до Назарету, бо лиш там тишина і супокій.

— Хто ти? — сказала Марія.

— Я син Єлисавети — Іван, а батько мій був священник. Коли лихий Ірод велів убивати дітей, утік я з ньенькою в ті ліси, а мій батенько лишився в святині. Приходять жовніри і питають: »Захаріє, де твій син?« »Не знаю« — мовив батько. А тоді вони його вбили. Бідний, бідний батенько!

І покотилися сльози хлопчині по личку.

— Мама так плакала, але боялася йти до Єрусалиму. І жили ми в печері, крук приносив нам поживу, поїла нас роса, а одержу давали ягнятка. Моя матінка навчала мене любити Бога і людей. Богато оповідала мені про вас і що днини питала сонечка, чи вер-

таєте. Однак не діждалася, — вмерла. Перед смертю веліла мені очікувати знаку від Бога і привитати вас у нашій землі. І отсе перед

кількома днями побачив я незвичайне світло почув голос ангела: »Ісус вертає, іди до Нього, заведи до Назарету і голоси про Нього цілому світові.

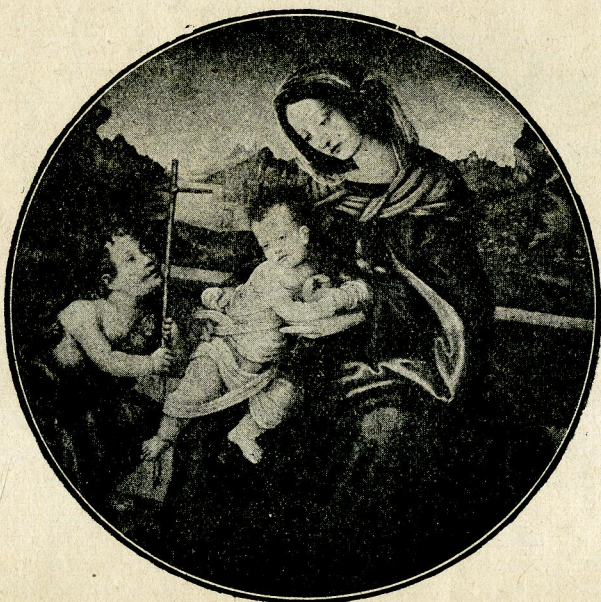
Здивований Йосиф слухав. — Та дитина говорила, як доросла.

Слухала зі сльозами Марія і приголубила до серця сирітку.

Слухав Ісус і задумався довго, довго... А потім зловив промінечко сонця, що цілувало його ноги, зроби́в світляне колесо і вложив його на голову малого Івана.

— Матінко, він буде моїм наймилішим братчиком. Матінко, він учить-ме людей. Матінко, він буде святий, великий святий.

І обняв сумного братчика і від того часу всюди разом бавилися, разом сумували, разом працювали, разом поспішали до Назарету.

Хлопчик і горобчик.

Гей ти сірий горобчику,
 Ти веселий молодчику!
 Ти морозу не злякався,
 Що на зиму в нас остався?
 Питав хлопець горобця,
 Веселого молодця.
 На се каже горобець:
 Я завзятий молодець!
 Я морозу не боюся
 Рідного Краю держуся!

Ти не знаєш ще, дитино,
 Що над нашу Україну
 Красшого краю нема?
 Непривітна чужина!
 А у нас хоч тяжко жити,
 Много треба протерпіти,
 То я вірю, верне май,
 Зеленіти буде гай,
 Знов урадуються люде,
 Тай і нам весело буде.

М. Магир.

Гая.

Котяча рада.

Юрцьо був сам дома. Смеркалося. Юрцеви було трохи скучно самому. Він сів собі коло вікна і бубнив пальцями по шибах, то сував голосно ногами по підлозі.

А було се в сам день св. Николая. Всі домашні пішли до читальні на представлення, а Юрцьо лишився добровільно пильнувати господарства. — Чому ж?

Мама хотіли самі лишитися, але Юрцьо сказав: »Годі, мамо! — Ви все запрацюєтеся коло господарства, я вже нині зазнав стільки приємности, мене св. Николай обдарував, — я остану нині дома, а ви йдіть. І вони пішли.

Юрцьо обійшов худобу й коні, позачиняв стайні і сів у хаті. Лямпи не світив, бо чув, що родичі все жалуються, що нафта дорога.

Сидить він так сам, сидить, слухає, аж тут хтось говорить: »Юрцю!« — Він здивувався, бо нікого не було в хаті. А се говорив кіт Міцько. Він вискочив Юрцеви на коліна і сказав:

»Не бійся, ти добрий хлопець, я тобі хочу показати котячі чуда-дива, але дай мені слово, що будеш тихесенько сидіти, не ворухнешся і слова не промовиш. Юрцеви мало серце не вискочило з радости, що він почув котячу мову і має ще побачити чуда-дива, тому приобіцяв Міцькови сидіти тихо.

»Памятай собі« — сказав Міцько — як тільки рушишся, зараз усе щезне.

І так стало в хаті тихесенько, як перед чимсь дуже важним. — Потім Міцько мавкнув: »Мяв!«

Залопотіло, застукотіло щось на стриху, в сінях, на піддашу, на подрі. — Отворилися двері самі, — і до хати почали входити коти, кицьки і котенята. А всі вбрані по святочному, як на який бал. Старі коти в чорних кабатах і краватках, кицьки в шовкових широких спідницях, на головах квітчасті хустки; мов які господині, або пані, — котенята як ті діти, то в штанятках, то в широких спідничках, та з кокардами на голові.

Міцько й собі кинувся на запічок і виліз звідтам убраний не до пізнання. Став кланятися котам, цілувати кицьки в лапку і всіх садовив за стіл.

Світити не було треба, бо всі так засвітили очима, що в хаті стало цілком ясно. Міцько враз із сусідською кицькою взялися ладити вечеру. Роздмухали жар у попелюнику і поставили туди гріти щось, що кицьки поприносили зі собою в кошичках.

Тимчасом гості розмовляли, а Юрцьо слухав і тішився, що все розуміє.

Відтак став Міцько ладити вечеру. Накрив стіл маминим настільником, накраяв хліба, приніс з комори солонинки, припік на жарі і подавав кожному гостеві на пачичку. Потім наляв із гладушика на мищинку сметанки, поставив на стіл, а кождий кіт пхав туди писочок і хлєпав по трошки.

(Дальше буде).

Сніговий дід.

Сипле, сипле, сипле сніг,
Сипле густо, мов крізь сито,
Стирту, шіпку, оборіг,
Все до крихти ним покрито.
А хлопята аж пишать
І ніжками аж дрібочуть,
Так по снігу погулять
Із усього серця хочуть.

От побігли і у мить
Вже зібралися в громаду,
Яку ігру урядить
Всі давай держати раду.
Швидше ще вічевики
Резолюцію вхвалили —
Хоч їм зимно в п'ястуки,
Діда зі снігу зробили.

Дід стоїть немов живий,
Аж бояться його коні
І лунає сміх дзвінкий
По засніженім вигоні.

Роман Завадович.

Еміль Блему.

Добродушний Морозенко.

(Переклад із французької мови).

Давно-давно не було такого морозу, як сього року. Одного дня зібралися мешканці села Х. у війтихи, сухої Гертруди.

— Старий Морозенко є у лісі, каже стара Олена, я бачила його. Він хоче женитися; коли не пришлемо йому чим скорше нареченої, він зі злости зморозить усі наші засіви, та товарину.

— Ах! ах! закричали всі куми, тай почали шукати, яку би дівчину йому дати.

— Будьте спокійні! — сказала Гертруда, — я! вишлю! йому завтра Марусю.

* * *

Маруся, була се пасербиця старої Гертруди, дочка її мужа з першого подружжя. Гертруда вийшла вдовою заміж, маючи також свого рідного сина Івана. Маруся мала 18 літ, була дуже гарна і роботяща. Іван мав 20 літ, але був великим лінюхом і без серця, до того ненавидів Марусю.

...На другий день рано збудила Гертруда бідну Марусю і свого мужа та казала йому завести Марусю Морозенкови й лишити.

Старий запряг коні, посадив Марусю на возі, тай поїхав. Завіз Марусю до ліса, посадив під деревиною і лишив її там, хоч йому самому аж серце краялося з жалю.

Скоро лиш віз відїхав, зашуміло, загуркотіло щось у лісі, та нараз появилися перед переляканою дівчиною старий, сухий дідуган зі синим носом, та ледяною бородою, цілий обвішаний лахміттям.

— Мені так страшно холодно, — почав він говорити, — можеб ти дала мені свій плащик? — Маруся дала без вагання.

Я такий голоден, дай мені хліба.

Маруся й того не пожалувала для нього.

— Пригорни мене до свого серденька, щоби я трохи розігрівся! — Маруся трохи завагалася, але він так виглядав нужденно, що без вагання пригорнула нуждаря до себе.

...Нараз старець перемінився, став великий, засіяв прегарним світлом і зробився зовсім подібним до св. Петра так, як малюють його на образах у церкві...

— Марусю, моя люба дитинко! Ти маєш незвичайно добре серденько! — сказав до здивованої дівчини.

Не шукаю судженої для себе, як се хибно тобі сказали, лиш для мого сина, прекрасного князя Березня.

— Ти підеш за нього заміж.

Він ударив три рази в долоні. Орел з під хмар злетів до ліса та на приказ Морозенка заніс її зараз на своїм хребті на острів вічного щастя, де того самого дня відбулося величаве вінчання.

По весіллю захотіла Маруся, поїхати до свого старого батенька, щоб дати йому звістку про своє щасте. Спершу їхала вона золотим кораблем, опісля пересілася на золотий повіз. Заїхала з князем Березнем величаво, немов яка богиня до родинного дому.

Суха Гертруда та її син, Іван без серця, позеленіли з задрости і несподіванки, як лиш побачили Марусю в такій величі.

* * *

На другу зиму сказав Іван до своєї мами Гертруди: »Мамо, я хочу йти до ліса, попросити доброго Морозенка, щоб висватав за мене яку княжну.

І пішов до ліса по щасте.

Незабаром з'явився перед ним Морозенко.

— Я дуже змерз, — сказав він до Івана, — дай мені свій плащик!

Іван відповів: Я сам змерз, плащ мушу лишити для себе.

— Я дуже голоден, дай мені свій кошичок із провіянтами!

Іван відповів: »Я також голоден, мушу щось сам зісти.

— Я дуже нуждений, загрій мене трохи на своїм серцю.

Іван відповів: На щож мені тебе розгрівати на своїм серцю, красше волю се зробити з гарною княжною.

* * *

Морозенко вдарив три рази в долоні, зараз з'явився величавий, блискучий замок, із найгарнішого кристалю. Чудова молода дівчина, біло одягнена, вийшла до Івана з князівською прислугою. Іван узяв її за ручку, запровадив до каплиці, де відбувся шлюб. Відтак відбувся весільний бенкет, а по десері і танцях пішли обоє молодята до весільної кімнати. Скоро там Іван лиш обняв княжну, страшенна студінь переняла його ціле тіло і він побачив, що ціла княжна розпливається в його раменах. Справді, була се княжна найкрасша в світі та лише... з льоду. На жаль, щасте Івана розплилося в одній хвилині.

* * *

Іван упав зімлілий на землю. З появою першого соняшного проміння цілий ледяний замок провалився так скоро, як і появився.

Коли Іван відзискав свідомість, знайшовся в середині ліса зі зломаною рукою і ногою. Він з великим трудом заволікся до свого села, де ледви по трох місяцях одужав. Незадовго він оженився з одноокою сварливою бабою, яка затроювала ціле його життя.

Заздрісні не можуть бути ніколи щасливі. Їх життя гірке, бо вони терплять, дивлячись на щасте своїх ближніх. Найбільшим скарбом є доброта серця.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

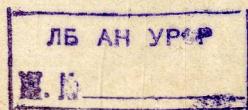
Виходить два рази в місяць.

Жити в тім світі...

Жити в тім світі з дня на день
 І дбати тільки о власне „я“.
 На шляху поступу стати, мов пень,
 Не маючи ціли життя,
 Може лиш тільки чоловік,
 Що зріс не в нашій вітчині,
 Що від дитячих літ вже звик
 Без праці жить, та без борні.

Може далеко гень десь за морем,
 Де пречудові пальми ростуть,
 Де ніхто не сіє, ані не оре —
 І такі люди в світі живуть.
 В нас однак діти, де земля мати,
 Потом не злита родить пирій,
 Треба вже змалку сил добувати,
 Та гартувати в праці дух свій.

Володимир Хронович.

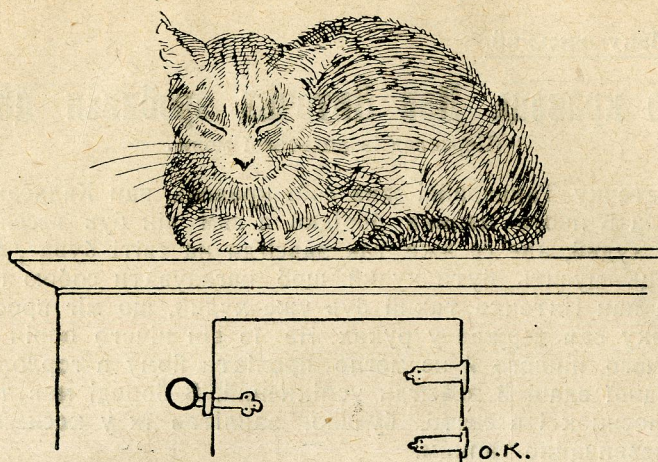

Зима.

Скриться перлами зима
Срібноока,
Скрізь пустиня преніма
Білобока.
Сонце вкрила густа тьма,
Мчаться сани,
Ой, зима зима зима
Вже між нами.

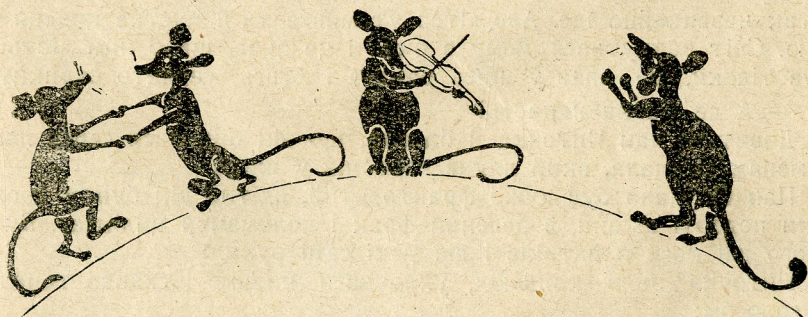

Котик.

(З матеріалів до читанок М. Матвійчука).

Зима. Потис мороз — тріскун
 Аж лізуть з лоба очі,
 На піч забрався кіт — воркун
 І тишком щось муркоче.
 Либонь нагадує казки,
 Що мама розказала,
 Як в довгі зимові нічки
 Над сонним муркотала.
 Десь мабуть сниться йому щур,
 Бо грізно зіжив вуса
 І хоч ще чути мур, мур, мур,
 Дасть певно зараз шуса.
 Та ні, вже знов спокійно спить
 І лиш трясуться вуха,
 А на дворі мороз тріщить
 І свище завірюха.

М. Пеліт.

Корнель Макушинський.

Як то кравець Пан Ниточка зробився царем.

(Переклад із польської мови).

В містечку Тайдарайді жив собі кравець, пан Калясантий Ниточка. Була в нього цапина борідка, а сам він був веселої вдачі. Був дуже худий, але се вже так завсігди на світі буває, що кожний кравець мусить бути худий, щоб нагадувати собою голку та нитку. Та пан Ниточка такий був уже худий, що міг просилитися в голку, яку сам держав у руках. Не їв він нічого опріч макаронів, бо нічого иншого й не могло пролізти йому в горло. Він був дуже лагідної вдачі й завсігди усміхнений. В бороді мав трицять шість волосинок і в свято, бувало, заплітав їх у коси. Тоді він робився незвичайно гарним.

Так би він був і дожив віка колиб, не одна Циганка, що дуже скалічила собі ногу, на якій зробилася велика рана. Ниточка так гарно зашив ту рану, що й не було знати, а за те Циганка поворожила йому з руки й сказала так:

— Як що вийдеш у неділю з сього міста і підеш просто на захід сонця, зайдеш у таку країну, де тебе наставлять царем!

Сміявся з того Ниточка, але тієїж таки ночі приснилося йому, що й справді зробився він царем і так поправився від того добробуту, що зробився грубий, як величезна бочка. Прокинувся та й думає собі:

— А може се й правда? Хто знає? Ану, вставай, пане Ниточко, та йди на захід сонця!

Взяв клунок, сто голок і тисячу кільометрів ниток, наперсток, дуже вел кі ножиці і пішов поміж люде питати, як то йому пройти на захід сонця? Ніхто на все місточко Тадарайду не знав того, аж один старенький дідусь, якому було вже сто шість літ, довго думав і в кінці сказав:

— Захід сонця мабуть у тому боці, куди сонце заходить.

Зараз було видно, що се мудро сказано й тому пан кравець Ниточка пішов у той бік. Одійшов небагато, коли як не зніметься в полі вітер, ще й не малий, як не підхопить дуже худого пана Ниточку на свої крила! Летів пан Ниточка в повітрі і дуже радів, що так незвичайно їде. Але вітер утомився та й пустив кравця на землю. Світ закрутився йому в очах і не знав, що з ним діється. Почув тільки, що впав у чийсь рамена і хтось сердито скрикнув:

— А се що за напасть?

Дивиться пан Ниточка й бачить, що він опинився серед лану в раменах Опудала, який лякав горобців у житі.

Пан Опудало був дуже франтовитий, одітий він був у трохи тільки подерті штани, в зелений фрак і поломаний циліндер. Були в нього дві ноги з патиків і дві такі самі руки.

Ниточка зняв капелюх, уклонився низько і сказав тоненьким голосом:

«Почув тільки, що впав у чиїсь рамена і хтось сердито скрикнув:
— А се що за напасть?»

Мое поважання вашій вельможности! Вибачайте, як що я вам наступив на ногу. Я — пан Ниточка, кравець!

— Дуже мені приємно — відповів Опудало — познайомитися з такою милою людиною. Я — граф Опудало, а герб мій Чотири Патики. Я доглядаю тут за горобцями, щоб не крали пшениці, але мене мало займає ся справа. Я маю дуже хорообру вдачу і рад би боротися тільки із львами та тиграми, але вони сього літа рідко приходять пастися у пшениці. А куди ж ви йдете, пане Ниточко?

Пан Ниточка знов уклонився і тричі підскочив, бо був дуже привітливий і знав, що то великі пани так кланяються один другому.

— Куди я йду, пане графе? Йду туди, де мене настановлять за царя.

— Хиба се може бути?

— А якже! На те я й уродився. А може ви, пане графе, підете зо мною, то веселіше нам буде?

— Добре — каже Опудало, — вже мені тут докучило. Та ви, пане Ниточко, полатайте й позашивайте трохи мені одєжу, бо я хотів би десь при нагоді оженитися, тому мушу бути гарний.

— З великою радістю! — каже Ниточка.

Взявся до роботи і за годину мав уже Опудало дуже гарну одєжу й майже новий циліндер. Правда, глузували трохи з нього горобці, але він не звертав на те уваги й урочисто рушив у купі з Ниточкою. По дорозі дуже приємно балакали й дуже полюбили один другого, а йшли все на захід сонця. Звичайно ночували в пшениці, а на ніч кравець увязувався ниткою до Опудала, щоб знов не поніс його вітер. Коли напали на них собаки, пан Опудало, що був по своїй спеціальности дуже відважний, вихоплював своєю власною ногою і жбурляв нею на собак. Після того знов привязував її мотузком до кадовба.

Дивляться вони раз під вечір — світиться щось у лісі.

— Ходімо туди, може нас приймуть на ніч — каже Ниточка.

— А щож, ми можемо їм зробити, таку честь! — повагом відповідав пан граф Опудало.

Підходять, дивляться, стоїть якась дуже чудна хата, бо може ходити. Стоїть вона на якихось страшних апах і все обертається сама на вкруг себе.

— Мабуть господар сеї хати дуже веселої вдачі юдина, — каже стиха Ниточка, — бо невпинно танцює.

Почекали, поки хата обернулася до них дверима і увійшли. Була то дуже химерна хата. Літо було на дворі, а в коминку палахкотіли величезні поліна, на огнищі ж сидів якийсь шляхтич і грівся. Инколи нагортав повні жмені жару і смачно його їв. Як побачив мандрівників, підійшов до них, уклонився і сказав:

— Здається пан Ниточка й пан граф Опудало?

(Дальше буде.)

Нагодуй голодних.

(З «Другої Книжечки» М. Матвійчука).

Була тяжка і студена зима. Сніг грубою верствою покрив землю. Бідні горобчики з холоду й голоду літають коло хат і цвірінькають жалібно, а деколи навіть пукають своїми маленькими дзьобиками до вікон.

Мала школярка Маруся пожалувала горобчиків. Назбирала дрібушок з хліба і попросила у мами пригорщу зерна, вийшла перед хату і висипала се все горобчикам. Горобчики гурмою злетілися і стали збирати поживу.

— Чого ти мерзнеш на дворі, Марусю? — сердився на неї братчик Петро. — Йди в хату, бо застудишся!

— Жаль мені горобчиків, вони такі голодні — відповіла Маруся. — Я хочу годувати їх що дня, поки не потепліє на дворі.

— Всіх не нагодуєш! — сказав брат, — їх така велика сила.

— Я знаю, що сама всіх пташок не нагодную. Але подумай лишень кілька то є дітей на світі. Нехай кожда дитина винесе щоденно горобчикам жменю зеренця, або окрушин з хліба, то вони певно не будуть терпіти голоду.

Байки Езопа.

1. Лис і збанок.

Вийшла баба на поле жати. Спрятала за корчі збанок із молоком. Підкрався до збанка лис. Всунув до збанка голову і молоко вихлептав. Пора би тепер до дому. Та ось біда — голови із збана не може витягнути. Ходить лис, головою колибає й говорить:

»Ну, збане, пожартував ти, так і досить уже — пустиж мене, збаночку! Доволі тобі, голубчику, пустувати — погрався — так і досить«.

Не відчіпається збан, хоч що не хоч. Розсердився лис:

»Пождиж ти, нікчемнику! Не відчіпаєшся по доброму, то я тебе втоплю!«

Побіг лис до ріки і давай збан топити. Збан утонув, але й лиса за собою потягнув.

2. Розумна ворона.

Захотілось вороні пити. На дворі стояв збанок із водою. В збані було води лише на дні. Ворона не могла дістати. Вона почала кидати до збана камінчики. Вода піднялась — і ворона напилася.

3. Два цапи.

Два цапи стрінулися на вузькій кладці. Кладка була перекинена через потік. Перейти через кладку рівночасно обоім було неможливо. Одначе ні той ні сей не хотів уступитися. Ось вони оба пішли вперед. Зударились головами, щіпились рогами і полетіли просто в воду.

4. Дві кози.

На вузькій стежечці стрінулись дві кози. З одного боку була гора, з другого — пропасть. Кози задумались, що робити? Тоді одна лягла на землю. Друга перейшла по ній. І обі осталися цілі.

5. За товаришку.

По озері плавало стадо качок. Хлопчик почав кидати в се стадо каміннями. Одним каменем він поціли скрайну качку. Вона затопилась у воду з головою. Інші качки не розлетілися в різні сторони. Вони окружили ранену товаришку і взялися їй помагати. Можна було поубивати всі качки камінням, а годі було приневолити їх покинути вмираючу товаришку.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

Перед Тарасовим святом.

Зійшлись зібрались у гурток діти
І раду радять що їм робити:
Одні гомонять, — поставмо хатку,
Таку чудову, наче палатку.

А другі кажуть — станьмо співати
Будемо птичок наслідувати;
Інші хотіли в «стрільців» ся грати,
А прочі — байки оповідати.

Та коли кожде о щось там спорить
Ромко поважно до всіх говорить,
І хоч не більше від них-літ має,
Все товариство втихомиряє:

Стривайте, братя і ви сестриці,
Не пора тратити час на дурниці
А пора друзі нам погадати —
Як Тарасовий день звеличати.

В одну мить діти спори кидають
І кругом Ромка всі обступають,
Заводять раду, що їм ділати,
Щоб Кобзареві поклін віддати.

Нуся.

В тиху ніч.

До ілюстрації на сторони 26.

Блудить нічка яснозорна
По дрімучих роздорожах,
Срібноризою їмлюю
Йде з Дитятком Мати Божа.

Понад міста, понад села
Йде в жемчужний блиск розлита
Мерехтлива, задумчива,
Смутку тінями сповита.

Приголублює Дитятко
Легка, мов туман поранний
І мов цвіті хризантеми
Сипле сніг зірнототканний.

Блеском зір голубить очі
В ночі подихах тремтючих,
Заглядає у віконця
Хат засніжених, дрімучих...

Входить під похилі стріхи,
Де царює нужда, холод,
Приголублює нещасних,
Хойть горе, біль і голод.

Повна святости й любови
Топить погляд в ясних зорах
І як білий сніг мінливий
Розпливається в просторах.

Роман Завадович.

Галя.

Котяча рада.

(Докінченне).

Далі подали на стіл дуже добру юшку з муравлів, засипану пшоном і забілену. Мусіла дуже смакувати їм, м'яскали язиками і облизувалися. Потім подали на капустянім листку миші, дуже гарно спечені, на румяно. А на сам кінець начинені молоденькі гороблята.

Гості смакували вечеру і хвалили господаря. — Понаїдавшись розмовляли, а діти-котятка бавилися »котика й мишки«.

В тім стало тихо. За столом піднявся великий чорний коцур із білою лисинкою на голові. Міцько шепнув Юрцеві: »То наш пан голова Котячої Ради«. Коцур промовив: »Пані й панове!« »Досить забави. — Ви знаєте, чого ми тут зійшлися, отвараю засідання«. — І задзвонив. — Зачалося засідання Котячої Ради. Чуда-дива! — подумав Юрцьо. — Зараз устав старий, вилінілий, обскубоніле котище і почав говорити, що біда тепер на світі котови, від миший спокою нема. То був, »пан Радник«. Він говорив заікуючись: »Я, єе зза тим, щоби коло кожної мисячої дірки ппоставвити варту, ббо та погань може ще коли котрому з нас у сні перегризти горло. По них можна всього сподіватися«.

Всі присутні зареготалися. Голова задзвонив і запитав, чи може ще хто бажає говорити.

Встав молодий, гарний, але дуже марний котик і почав жалуватися, що котячий рід у деяких людей в великій поневірці. — Вони дають котам замість сметанки збиране молоко, бють їх мітлами, від чого коти сохнуть (се роблять залюбки старі баби). А навіть мучать їх жорстоко. Він сам бачив (сей котик-то був пан

»Редактор«), як одного привязали на мотузку в пивниці, щоб ловив миши, а він там о голоді й холоді плакав не своїми голосами. Він на остаток закликав грімко: »Протестую! протестую!«

Пан голова тимчасом записував собі щось у нотатці. Потому одна шановна й широка киця попросила о голос.

Пан Голова сказав: »Прошу«.

Се була пані М'явчинська. Вона говорила: »Велика Радо«. — Про все говориться, а тільки про найважнійше ніхто не згадає. Я бажаю засновання школи для наших дітей«.

Всі загомоніли притакуючо.

»Я бажаю, щоб ми мали свою власну котячу школу, де наші котики вчилибися лазити по деревах, вибирати вороблята, ловити миши, а кицьки вчилибися варити, та пекти — вмиватися, ворожити гостий і гарно мурликати засипляючим дітям та бавитися з ними стеблом«.

Усі присутні почали кричати: »Славно! славно!« Та: »Бажаємо школи, всі, всі!«

Пан Голова подзвонив і сказав: »Так, добре, але деж школа, хто буде вчити«?

Тут виступила дуже пристійна, молода, біла киця і сказала: »До услуг — моє ім'я Мурликівна, я учителька і буду радо вчити діти«. — А Міцько додав: »У нас на запічку досить місця, тут може бути школа«.

Котяча Рада охотно згодилася на се. Запанувала велика радість.

В тім несподівано виліз спід лави пес Бурко, про якого ніхто не знав, що він тут. Він запхав обі лапи до кишені, випняв живіт і киваючись на задніх ногах, сказав крізь ніс із насмішкою: »Перепрошую, а на якій мові будуть учитися ваші діти, мої панство«?

Зразу всі остовпіли, а потім зачали кричати:

»А на якій ж«? — »На котячій мові«. — »На котячій«.

»Щооо«? Визвірився Бурко. — »А я вам кажу, що на песячій мові! Так, я приказую! На песячій, на песячій!«

Зчинився гамір, коти кричали: »Нас Бог сотворив котами, — наші діти будуть учитися тільки на котячій мові! — А тобі зась! Геть з ним! Марш!«

Кицьки синіли зі страху, котенята плакали, а Бурко кричав: »Я приказую! за мною сила! — Я вас усіх пороздираю!«

І він кинувся до котенят.

Але Юрцьо вже не міг втерпіти і хоч дуже любив пса Бурка, то таки вдарив його з усієї сили.

Та через те, що Юрцьо рушився, все зашуміло, зафуркотіло і щезло.

Корнель Макушинський.

Як то кравець Пан Ниточка зробився царем.

(Дальше).

Здивувалися дуже, звідкіля він їх може знати, але не сказали нічого, тільки Ниточка тричі підскочив, а Опудало скинув капелюх. Той же говорив далі:

— Залишіться в мене вечеряти, а завтра рушайте в дорогу. Зараз поклику жінку, доньку й родичів.

Плеснув у долоні і несподівано появилася дуже велика родина. Донька господаря була красуня, але реготалася мов кінь іржав на пасовиску. Дуже їй сподобався пан Ниточка, тому сказала йому, що хотіла б його мати за чоловіка. Посідали вечеряти, пан Ниточка з Опудалом на ослоні, а всі інші на казанах, повних жару, що дуже дивувало гостей.

Тоді господар промовив:

— Не дивуйтеся, вельможні панове, що так сидимо, але нашій родині завжди дуже холодно.

Поставили на стіл великий котел із юшкою, Ниточка вже був поніс до рота ложку, коли Опудало смикнув його за полу і сказав стиха:

— Пане Ниточко, не їж — се смола горяча!

І вони нишком, удаючи, що юшка дуже їм смакує, вихлюпували її під стіл. Потім якийсь дуже здивований наймит уніс іншу страву: то були шурі з дикою підливкою; згодом подали смажену сарану, далі борозняків із пармезанським сиром, як макарони, а замість солодкого — яєшню з бовтунів. Усе те Ниточка з Опудалом кидали під стіл, бо дуже боялися. Несподівано сказав господар:

— А знаєте, пане Ниточко, що в Пацанові помер цар?

— А деж той Пацанів? Чи далеко? — питає кравець.

— Зарізаний когут біжить до нього звідсіля два дні. А знаєте, пане, що там шукають царя і що за царя настановлять там того, хто одружиться з моєю донькою?

Дівчина від радощів заіржала, як стара шкапа і вхопила Ниточку за шию.

— Тікаймо! — шепнув Опудало.

— Коли не знаю, в котрім боці двері. Нема що!

Вся родина дуже повеселіла, а господар сказав:

— Випиймо вина за ваше здоров'я і заспіваймо весело! Пане Ниточко, може ви знаєте якої пісні?

— А якже! — каже Ниточка, — ще й дуже гарної.

Кажучи се, моргнув на Опудала й стиха йому шепнув: — Уважай, братчику, й як тільки двері опиняться назад нас, скрикну!

Далі підвівся на ноги, зняв капелюх і тоненьким голосом почав співати єдиної пісні, яку сам знав.

— »Почніть уста мої вихваляти Пречисту Діву, оповідайте її недосяжну чесноту!...

Щось страшного почало діятися в сю хвилину. Вся родина посхоплювалася зі своїх казанів і почала невимовно верещати, ви-

ти, плигати. А пан Ниточка ні на що не вважає, і далі тягне своєї
Чує що вкупі з ними й хата кудись утікає від цієї пісні, так Ни-

точка захопив у легені повітря, скільки здужав і співав, як найтонша сопілка. Скінчив і знов почав. Аж у одну хвилину все десь поділося, хата розсипалася курявою й тільки схопився страшенний вітер.

Поглянули перелякані й бачуть, що опинилися на луках. Подякували за поратunek Богови, а Ниточка й каже:

— Страшні були чорти але такі ми їх перемогли

— То я їх так злякав! — сказав Опудало.

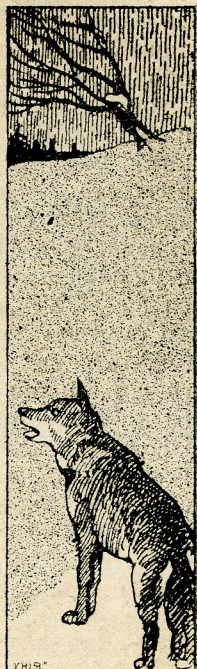
(Дальше буде).

О.К.

Над колискою.

УНІЯ

Спи дитино, спи малино,
Спи пахучий ясний квіте —
Там сніжок паде без вщину,
Там мороз малює цвіти.

Нехай сні багаті в чари
Серпанками тебе вкриють —
Там над полем гонять хмари,
Там у лозах вовки виють.

Спи, дитинко, поки цвітом
Земля пестро прибереться,
Най в дружбі зі сонцем, з літом
Твоя доля розпочнеться.

Роман Завадович.

Дитячі забави.

»Господар і робітники«.

Довкруги стола засідає гурток хлопців. Один з них, найбільше дотепний, є »Господар«. Інші хлопці се його робітники. Вони мусять його слухати! Господар роздає всім роботу приказуючи: Ти будеш ковалем, ти шевцем, ти косарем, ти писарем, ти чешися, ти мийся, ти молися і т. д. Коли Господар всім вже роздав роботу, починається праця. Всі в один такт бють вказуючими пальцями обох рук об стіл без перерви. (так пр. як кілька курок стукають дзюбами об долівку, коли їдять зерно). »господар« також бє пальцями, Від часу-до-часу »Господар« робить якийсь рух руками, пр. стук не кулаком об стіл — то коваль робить те саме, розтягне руками (неначе дратву), то швець сейчас робить те саме, зложить руки до молитви, то сей що призначений до молитви, теж складає руки і т. д. Підчас виконування поодиноких рухів, всі інші стукають пальцями без перерви. Як котрий з робітників помилиться пр. »господар« зробив рух коваля а швець — думаючи що то рух для него — потягнув дратву, то заслугоє на кару. Кара відбудеться так: Господар бере ремінець, що має коло себе і бє того що змилив по руці, напоминаючи його словами: »Пильнуй з чого хліб їш!« Коли кількох змилить, то всі дістають ту саму кару і гра ведеться далше. В тій грі дуже легко можна помилитися і тому є вона дуже цікава й весела. На господаря вибирати доброго судію. Забава учить пильности й уваги.

Михайло Кумка.

Колискова пісня.

Засни, синочку мій засни! Давно Тобі час спати! —
Тебе від лиха стеречи ме рідна Твоя мати...

Засни, синочку мій, засни, — бо я щось спать не можу, —
Я над колискою всю ніч стоять му на сторожу!...

Твій батько ляг за рідний край в тяжкім, нерівнім бою —
І на наругу ворогам осталась я Тобою...

Та ти рости, синочку мій! Рости сильний, здоровий —
Й як батько ляг за рідний край, — так й ти все будь готовий!..

Остап Вільшина.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василіян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

Загостить до нас Тарас!

Тиха хатка, в ній кімнатка,
Із віконця — сонця дар:
Йде промінна ясна кладка,
Зі стіни глядить Кобзар.

Вколо ньеньки діток жменька,
Мов віночок квіточок,
Горне ньенька до серденька
Щебетливих діточок.

»Ранком татко казав: святко
Є сьогодні, нене, в нас«. —
Враз голосить Галя гладко:
»Загостить до нас Тарас«!

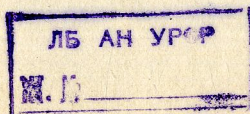
»Так, дитино, у гостину
Слово, пісня голосна
В кожду хату і родину
Злине Батька Тараса...

Ще підносить Славко слово:
»Мамцю, знаю: Він, Тарас
Нас зі сну збудив на ново
І на світло вивів нас«!

»Для народу єдність, згоду
В заповіті Він лишив,
Стати муром за свободу,
Щоб по труді ждати жнив«.

Тиха хатка, в ній кімнатка,
Із віконця — сонця дар:
Йде промінна ясна кладка,
Зі стіни глядить Кобзар.

Я. Вільшенко.

Тарасове свято.

— Яке то свято нині, мамо?
 Чому так люблю нині в нас?
 Чому в святочній свитці рано
 Пішов до школи брат Івась?
 У свято чейже дзвонять дзвони
 І йде дідусь у Божий храм,
 А гень в кутку святій іконі
 Бабуся свічку ставить там.
 Та нині, глянь! Ікона Божа
 Чогось сумна, лиш на стіні
 Тарас в нових квітках, та рожах
 І сам, мов цвітка на весні.
 Відмолоднів, та тепло й мило
 Глядить на мене, мов живий!
 Скажи, матусю! Що за сила
 Змінила образ сей німий?
 Мов ангел добрий обіймає
 Матуся сина та навчає.
 І горять в хлопця очи-зорі,
 Чуючи, що матінка говорить.
 — Любов, ти кажеш — і пошана.
 О певно, мамо. Є й за що!
 Хто мучився за край коханий,
 За його волю, та добро,
 Хто лиха розяснив причину
 І вивів люд на ясну путь,
 Хто полюбив так Україну
 І тих, що тут на ній живуть,
 Так сьому й справді по вік віки
 Належиться любов від нас.
 За все... За все! За ран всіх ліки,
 Та за будучий нам гаразд!
 Позволь тому й мені так само
 Йому віддати се, що чую,
 Що підійду до нього, мамо,
 І щиро, щиро поцілую.

Володимир Хронович.

У шістьдесят треті роковини смерті Т. Шевченка.

Шістьдесят і три роки минає від того часу, як на віки заснув наш найславніший поет — Тарас Шевченко. Тіло його спочиває у могилі на Канівській горі, над берегом його улюбленої ріки Дніпра — Славутиці.

Від того часу лунає його слава по всьому світу, а його пісні, зложені про кривду нашого народу, знає у нас і читає навіть під сільською стріхою кожда письменна людина. З огляду на те слід

би вам, діточки, під сю пору ближше познакомитися з життям — великого Кобзаря, котрого слава вже цілі десятки літ живе і в вік житиме в українських серцях.

* * *

Тарас Григорович (Грушівський) Шевченко родився 10 марта 1814 р. в селі Моринцях, Звенигородського повіта, Київської губернії. Тарас був сином бідного селянина кріпака. В 1815 р. його родина перенеслася до поблизького села Кирилівки. Там почав він побирати початкову науку у сільського дяка. В дев'ятім році життя померла йому мати, а батько незабаром оженився в друге. Мачоха дуже знущала над бідним Тарасом і не хотіла його навіть посилати до дяківської школи. Внедовзі умер йому батько і він остався круглим сиротою. Він учився ще трохи в дяка, що над ним також немило-

сердно знущався. Потім став він громадським пастухом овець, а згодом кинувши те заняття, пішов на службу до священника. Не маючи змоги і тут де-чого навчитися (особливо малярства, до якого рвався цілою душею), він був змушений покинути священника, а піти на науку до одного сільського маляра.

Опісля управитель дібр дідица Енгельгардта взяв Тараса яко невільника-кріпака до панської служби. Так став Тарас паталним слугою. Енгельгардт часто подорожував і Тараса також брав зі собою. Таким способом побував Тарас і в Вильні і в Варшаві, де почав знову вчитися малярства. Відтак прибув він зі своїм паном до Петербурга. Тут Енгельгардт, побачивши його великі здібности до малярства, віддав його до малярської школи. В Петербурзі познакомився Тарас з визначними Українцями, що відкрили йому шлях до більшої освіти. Ті Українці при допомозі малярів Брюлова й Венеціанова і російського поета Жуковського, викупили Тараса на волю за 2500 рублів.

Окрім малярства, якого вчився згодом Тарас в академії красних штук у Петербурзі, він ще почав писати вірші. В р. 1840 вийшла перша збірка його поезій, під заголовком »К о б з а р«, та історична поема »Гайдамаки«. Скінчивши малярську академію з відзначенням, вибрався він на Україну і там одержав посаду. Він тоді подорожував багато по Україні, малював і писав поезії. Аж раз, при переїзді з Чернигова до Києва, арештовано його на Дніпрі наслідком чийогось доносу до поліції, що ворожо виступав проти Росії та царя.

Відтак відвезено Шевченка до Петербурга, де »за складання неблагонадійних поезій« проти царя засуджено його на заслання. Як прощого салдата, з заборонами писати й малювати, відвезено його відтак до кріпости Оренбург. Якийсь час перебував він також в Орській кріпости, а відтак відправлено його до Ново-петрівської кріпости над Каспійським морем. Там поставлено над ним строгу сторожу. Ні малювати, ні писати по українськи рішучо не було можна, — лиш від часу до часу вдавалося йому дещо написати і то виключно тільки по російськи! Так побідував він на засланні десять літ! Аж вкінці, по довгому старанню графів Толстих та інших визначних шляхотських родин (які дуже високо цінили Шевченків талант), Шевченко одержав освободження — амнестію.

Та не пощастилося Шевченкови зараз по освободженню вернути на Україну. Близько два роки придержувано його ще по різних слідствах, заки дозволено вернути на його любу Україну, ізза котрої він стільки в своїйому життю натерпівся. Тут поселився він над Дніпром, але не довго довелося йому покористуватися своєю свободою, за котрою він так тужив і вянув за весь час свого заслання. Сильно надірване його здоров'я занепадало, погасало з кожним днем. Дня 11 марта 1861 р. смерть підкосила того великого Борця за волю України, за красшу долю її Синів. Умер бідняга якраз на передодні освободження селянства з під невільника ярма кріпацтва в Росії, — не діждавшись, щоби хоч власними очима побачити те, за що він поміж іншими, ціле своє життя так усильно боровся. Перед смертю оставив Заповіт, в якому висказав свою просьбу до Українського Народу.

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого
На Україні милій:

Щоб лани широкополі
І Дніпро, і кручі
Було видно, — було чути
Як реве ревучий!..

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вільній, новій,
Не забудьте помянути
Не злим, тихим словом!

* * *

Так познакомившись ближше з життям сього нашого незабутнього Героя Борця за всенародні українські змагання, — Тараса Шевченка, постарайтеся, дорогенькі діточки, помянути його, і то не тільки »не злим тихим словом«, але й ділом!

Та се зможете вчинити тоді, коли широко-сердечно будете перейматися Його наукою та вказівками, висказаними в «Кобзарі», який ви повинні перечитати і по змозі виучувати на память із такою ревністю у серці, з таким запалом духа, з якими Незабутний батько Тарас писав колись ті свої золоті вірші для Українського Народу. Коли хочете бути щирими й вірними дітьми України, то мусите перенятися Його віщими словами та глибоко врізьбити собі у свої серця! «Кобзар», — побіч релігії, мусить статися вашим дороговказом у життю, вашою провідною Звіздою!.. Для того ви у своєму життю, згідно зі словами Тараса:

»Учіться, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужого наuczайтесь,
Й свого не цурайтесь!..

— Не забувайте, що ви діти є многонадійним цвітом українського Народу, і завсігди маєте заховуватися супроти всіх так, щоби завсігди можна було вам висказати слова признання:

»Хвала вам душі молодії,
Хвала вам, лицарі святії,
Во віки, віки похвала!..

Коли ви отже, дорогенькі діточки, так будете вчитуватися в «Кобзаря», що в ньому будете добачувати невичерпану скарбницю великого духа, бездонну криницю цілющих думок, якими зможете закріпитися до будучої праці на користь України — тоді ви нашого великого Кобзаря й помянете не тільки **»не злим тихим словом«**, але й помянете його — своїми ділами й цілим своїм життям!.. Тоді ви за ту невсипущу працю й змагання, за ті Його сльози й терпіння, за Його злидні й муки, які Він витерпів за Правду і Волю — здвигнете Йому нерукотворний пам'ятник у своїх серцях!..

Ф. С.

Поклик до згоди й любови.

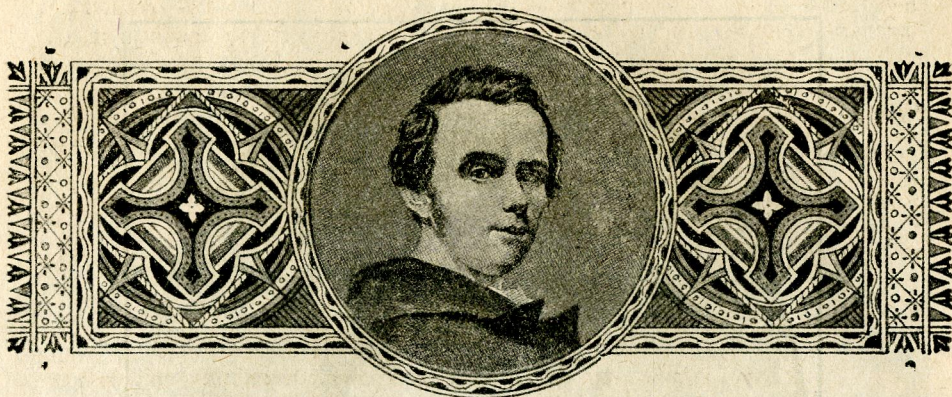
Любімоса, братя, любімся сестрички.
Най зависть, ненависть щезає сейчас!
В любові вся сила цілого народу,
Незгода, нещирість загинуть для нас.

Тож всяку незгоду викиньмо з між себе!
Хто ширить незгоду, той ворог для нас!
Лиш в згоді, в любови дійдемо до ціли,
Любитись казав нам й Великий Тарас.

Заповідь сю гарну пошануймо, друзі,
Гуртуймось, кріпімся, берім за діло,
Не даймося в підмову байдужим неробам,
У гурті, у спілці поборем все зло.

Нуся Мрійченко.

У 110-літні уродини Кобзаря.

Вже літ сто десять пройшло від
[хвилини,
Як у Моринцях над Дніпром рікою
Пророк з'явився в постаті дитини,
Щоб Україну зірвати до бою.

В дитяче тіло ввійшла іскра божа,
Що колись мала огнем запалати.
Тай ріс хлопчина, як в бурянах рожа,
Нікому було про нього подбати.

Однак Дух віщий кріпшав сам собою
І хлопець линув під хмари думками,
Блукав полями, ходив над водою,
Шукав, де небо підперте стовпами.

Врешті могуче слово залунало,
З над ріки Неви прийшло на Вкраїну.
На ріднім полі чудес доказало:
Злучило нарід у одну родину.

Дзвоном озвалося слово пророче,
В серцях забуту любов розбудило,
Радісно сяли притомлені очі
І кров живійше у жилах кружила.

Всі зрозуміли, чиї вони діти,
Хто Україну закував в кайдани,
Бо поет кликав нарід до просвіти,
Кликав до праці для Рідної Мами.

Сто літ лунає те слово пророче,
Зайшло вже навіть під селянську
[стріху;
Його приймає кождий, хто лиш хоче
Душі зболілій подати потіху.

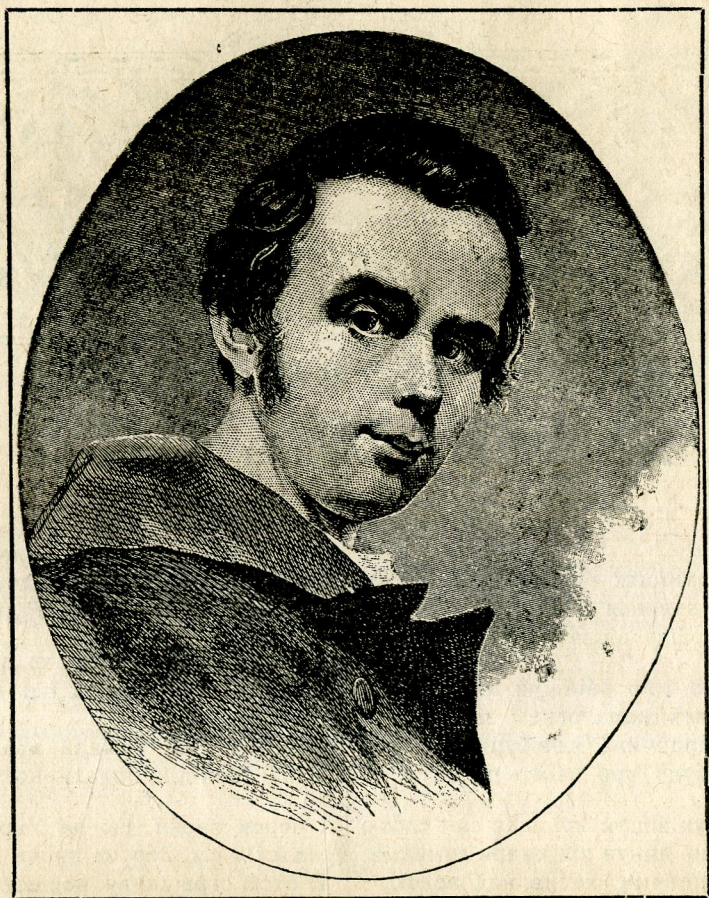
І сорок тисяч, що за Україну
На схід від Збруча лягли головами,
В отсю страшливу пошестий годину
Кріпили сили Кобзаря словами.

І хоч вмирили, вірили завзято,
Що Україна вже з могили встала
І не далеко се велике свято,
Щоб зоря Волі над нею засяла.

А їх слідами за кличем Пророка
Свідомо йдуть всі українські діти
І Дух поета, що глядить з висока,
Посівом своїм вже може радіти.

І. Блажкевич.

Учітєся, брати мої!

Учітєся, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужому научайтєсь,
І свого не цурайтєсь;
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає.

Чужі люди цураютьсѧ,
В хату не пускають;
Свої діти, мов чужії, —
І не має злomu
На всій землі безконечній
Веселого дому...

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василіян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

Не забуду...

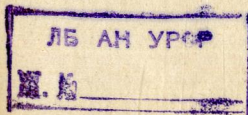
Колись, як доросну, до старших дійду літ,
Як стану працювати, та хліба добувати,
То може помандрую, в широкий білий світ,
І може серед праці, труду
Літа дитячі я забуду.

Забуду стежечку до школи, цвітистий шлях,
Бренячії пчілки, безжурні ластівки
І шум і плюскіт річки і цвіти по ярах,
Хоть часто згадувати буду —
Таки забуду — ой забуду. —

І іграшки дитячі і музику і спів
Любих товаришів, щирих приятелів
І тії добрі, мудрі слова учителів
Колись спімну як сон, як злуду —
А згодом — згодом все забуду. —

Лиш нинішних днів — тяжких днів, недолі
Замикання наших шкіл, вічної тривоги сіл
Горя батьків і братів, матерних сліз в неволі!
Аж до дня смерти, до дня суду
Я не забуду! — Не забуду! —

Галя.

Князь Рурик.

Розвіяв вітер довгий волос,
В очах горить огонь яркий,
І наче чуєш з моря голос:
»Хто се такий? Хто се такий«?

Се Рурик, князь полчищ премногих,
Зібравши вірну дружину,
Вступає в край ланів розлогих,
В нову заморську вітчину.

Мов дельфін хижо філі крає,
Плига мов вюн по глибині,
На сушу гордо виступає
І топить зір в далечині.

Майбутніх днів він бачить саву,
Золотоверхий Царгород —
Побідних війн грізну заграву
І лихоліття диких орд.

Він бачить Київ а упадок,
Сповнену чашу горя в щерть,
Братерські війни, непорядок,
А на руїнах жах і смерть...

Він бачить се — а зір пророчий
Немов словами промовля:
»Пройде зловіща пільма ночі
І буде день — так вірю я!«

Р. З.

Корнель Макушинський.

Як то кравець Пан Ниточка зробився царем.

(Докінченне).

Йдуть далі. Ниточка дізнався був від старого чорта, що в Пацанові помер цар, тому то вони й помандрували до того знаменитого міста, де живуть славетні ковалі, які кують кози. Мандрували так сім день із ріжними пригодами, аж у кінці побачили місто й зараз впізнали, що се й є той славний Пацанів. Але зараз же зупинилися дуже здивовані; на цілім світі була гарна погода, тільки над самим містом стояла чорна хмара й лив, мов із цебра, страшенний дощ.

— Я не піду туди, — каже Опудало, бо мені геть розкисне циліндер.

— А я й за царя не хочу бути в такому болоті! — каже Ниточка.

Але з міста вже їх побачили й вибігла супроти них велика юрба городян. Попереду їхав охляп на підкованій козі, голова міста Пацанова й усі счинили перед ними лемент великий:

— Ясновельможні панове! Може хоч ви нас поратуєте?

— А що се за біда вам трафилася? — питає Ниточка.

— Нам загрожує потоп і погибель! Тиждень тому помер наш цар і від того часу невинно великий дощ заливає наше розкішне місто. Вода заливає комини, що в печах не можна розпалити. Загинемо, ясновельможне панство!

- Се погано! — дуже мудро зауважив пан Ниточка.
— Ще й як погано! А найгірше те, що донька нашого царя

ніяк бідна не може заспокоїтися й усе плаче, а від того ще більше вогкості в місті.

— О се ще гірше! — зробив Ниточка ще мудрійшу увагу.

— О, ясновельможний пане! — скрикнув голова з благанням, ратуйте нас, ратуйте! А знаєте ви, яку величезну нагороду обіцяла царівна тому, хто зупинить сю страшенну зливу? Обіцяла вийти за нього заміж і він тоді стане царем.

— Гей? — каже Ниточка, — правда тому? Ходімо до міста, пане Опудало. Спробуємо!

Повели їх по страшенній зливі до доньки небіжчика царя, а вона, побачивши Ниточку, радісно скрикнула:

— О, який се гарний юнак!

Він тричі підскочив високо й промовив:

— Чи се правда, царівно, що ти вийдеш заміж за того, хто зупинить зливу?

— Правда, присягаю!

— А колиб я се зробив?

— Виконаю свою присягу.

— І я буду царем?

— Будеш, прекрасний юначе!

— Добре, — промовив кравець, — йду зупиняти зливу.

Моргнув на графа Опудала й пішли. Всі громадяне повиходили на улиці й дивилися на них очима повними надії, певні, що вони зроблять се велике діло.

А Ниточка з Опудалом ішли під великим парасолем і так говорили поміж собою:

— Слухай Опудало, як же се зробити, щоб зупинити дощ?

— Треба вчинити ясну погоду.

— Але як?

— Гм... Подумаймо!

Думали три дні, а дощ усе йшов безупинно.

Аж несподівано Ниточка як не ляпне сам себе долонею по чолі, як не замекече по козиному з утіхи, як не скрикне:

— Знаю, звідкіль дощ іде!

— Звідкіль?

— З неба!

— Ех! — буркнув Опудало, — який розумний! Таж і я не дурнийший і мені також відомо, що дощ падає з гори до долу, а не навпаки.

— Так! — каже Ниточка, — але чому він іде тільки над містом, а по інших місцях його нема?

— Дурний ти графе! — каже кравець. — А ти мені красше скажи, від якого часу йде сей дощ.

— Кажуть, від того часу, коли помер цар.

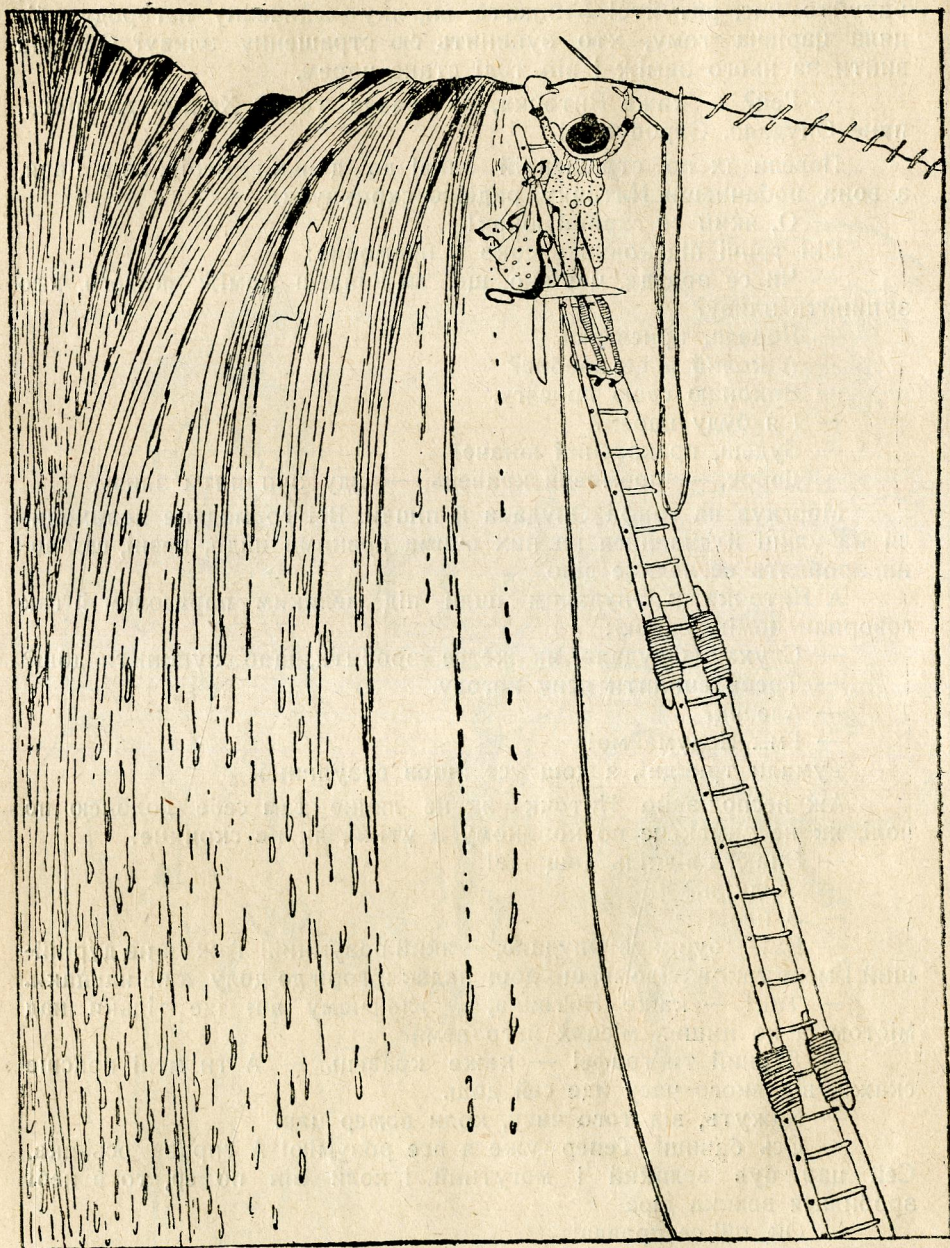
— Ось бачиш! Тепер уже я все розумію! А справа ось яка. Сей цар був великий і могутний, і коли він помер, то в небі зробилася велика діра.

— Ой, ой! се правда!

— Із цієї діри полився дощ і литиметься він так до кінця сього світа, як що цієї діри не залатати.

Пан Опудало вирячив очі й каже:

— Не бачив я ще на своєму віку такого мудрого кравця!

Зраділи вони дуже й пішли до голови сказати, щоб він ого-
лосив, що пан Ниточка, громадянин міста Тарадайди, обіцяє зу-
пинити дощ.

— Слава панови Ниточці! — загукало всеньке місто.

Тоді Ниточка сказав позносити всі драбини, які тільки були в місті, позв'язувати їх до купи й приставити до неба. Потім узяв сто голок і клубок ниток на сто миль завдовжки й поліз по драбині до гори, а Опудало розмотував на долі нитки. Виліз Ниточка на саму гору й бачить, що в небі велика діра, така велика, як усе місто. Віддертий шмат неба звисає до долу, а з діри ллється дощова вода. Взявся він до роботи й шив цілі два дні. Умлівали йому руки від роботи, але він не вгавав. Опісля вигладив залізком небо й дуже зморений зліз із драбини.

А в місті вже чудова погода! Граф Опудало мало не збожеволів від радощів, як і всі городяни. Царівна втерла від сліз очі, які вже була до половини виплакала й обнявши Ниточку за шию, поцілувала його в самі губи.

Сам Ниточка також зрадів дуже. Коли глянув, аж голова з виборними вже несуть йому золоте берло й пишну корону і гукають:

— Слава на довгії літа цареві Ниточці!

— Слава! слава! Нехай дружитья з нашою царівною! Нехай нами править щасливо!

Отже царював сей веселий цар довгії літа й ніколи в його державі не було дощу. А приятеля свого зробив Великим Стражником державним, щоби відганяв горобці від царської голови.

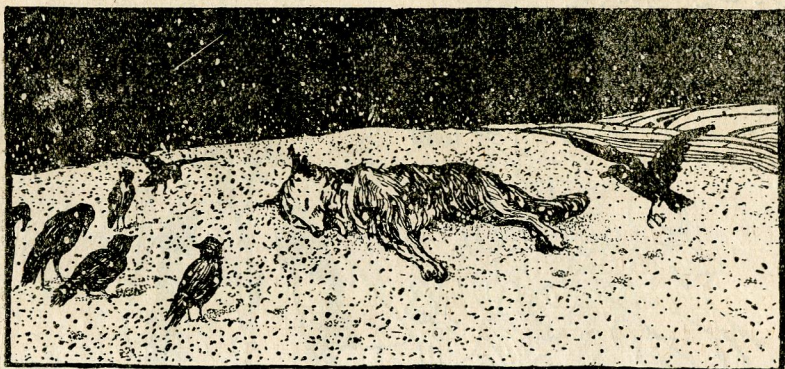
Як лисиця ловила ворони.

(З »Другої Книжечки« — М. Матвійчука).

Лисичка-сестричка се дуже хитра штука. Вона ловить птахи та всякі слабші від себе звірята. Гуси, качки й кури по селах а зайчата в лісі немало лиха від неї зазнають.

Один чоловік бачив, як лисиця ловила ворони.

Було се в зимі. На вигоні під лісом багато ворон зібралося. Бачить чоловік, — іде лисиця і наче така хора, що тільки на силу йде.

■ Пройшла трохи і впала. Хвилюк полежала, встала і знова на силу йде. Пройшла кілька кроків і упала, ноги простягнула, хвіст випростувала і зовсім якби нежива стала.

Ворони, як се побачили, спершу боялися приступити ближше до лисиці, а далі мабуть подумали:

— Вона вже нежива — і почали до неї ближше підходити. Одна ворона за хвіст лисицю потягнула. Лисиця не ворохнулася. Друга на голову скочила і хотіла подивитися чи лисиця має затулені очі. Аж тут лисиця, як не зірветься на рівні ноги! Вхопила зубами дурну ворону за голову і понесла її в ліс до своєї нори на обід.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василіян у Жовкві.